

«آرمان ملی» شعار محوری دولت چهاردهم را بررسی می‌کند

فرجام وقاف

آرمان ملی - **احسان اسقایی**: برخی تحلیلگران حوزه سیاست داخلی پس از تأیید صلاحیت مسعود پزشکیان، حتی پیش از آنکه نطق انتخاباتی او را بشنوند و صرفاً بر اساس شناختی که از او داشتند، پزشکیان را پیروز انتخابات می‌دانستند. دلیل آنها این بود که زمان رسیدگی به ناترازی‌ها نزدیک شده‌است؛ چه ناترازی‌های اقتصادی، چه اجتماعی و چه در حوزه سیاست خارجی. از نگاه این تحلیلگران، شرایط به‌گونه‌ای پیش خواهد رفت که پزشکیان از صندوق رأی خارج و در مسیر رفیع این چالش‌ها وارد میدان می‌شود؛ هرچند هزینه‌های سنگینی بپردازد و حتی به رئیس‌جمهوری تبدیل شود که قربانی اصلاح ناترازی‌هاست.

◀ **پزشکیان و وقاف**

مسعود پزشکیان پس از آنکه ردای ریاست‌جمهوری را بر تن کرد، تلاش نمود شعار «وقاف» که در دوران رقابت ریاست‌جمهوری مطرح کرده بود، عملیاتی‌کنند. جریان حامی او نیز در ابتدا از این شعار استقبال کرد، چرا که عبور از برخی چالش‌ها تنها با جلوگیری از سنگ اندازی در مسیر دولت امکان‌پذیر بود. اما هنگامی که فهرست کابینه به مجلس معرفی شد، برخی اصلاح‌طلبان اعتراض کردند و اعلام کردند پزشکیان بیش از آنکه با حامیان خود وقاف‌کند، با رقبای سیاسی خود تفاهم کرده‌است؛ افرادی که از نظر فکری به جریان اصلاحات نزدیک نبودند و اگر فرصت داشتند، برای ضربه‌زدن به دولت اقدام می‌کردند.

◀ **بازی در زمین دشوار**

دولت در این مدت تلاش کرد در برخی پست‌های میانی از عناصر نزدیک به خود استفاده کند، اما در عین حال از نیروهایی بهره‌برد که همسو با شعارهای رئیس‌جمهور نبودند. این رویکرد حتی باعث جدایی چند عضو از تیم اطلاع‌رسانی دولت شد. در حوزه‌های سیاسی، بین‌المللی، اقتصادی و اجتماعی، دولت نتوانسته دستاوردهای ملموسی در چارچوب شعارهای خود داشته باشد. هرچند تلاش‌هایی از سوی رئیس‌جمهور برای آزادی برخی بازداشت‌شدگان یا کاهش تنش‌ها صورت گرفته که قابل‌تقدیر است، اما کلیت جریان اصلاحات، به‌ویژه پس از حوادث اخیر، از عملکرد دولت گلایه‌مند است و این اعتراض‌ها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به رئیس‌جمهور منتقل شده‌است. با این حال، پیچیدگی مسائل کشور و هزینه‌های سنگین هر تصمیم، فرصت یا امکان تحولات گسترده در تکبیک‌مدیریتی دولت را محدود کرده‌است.

◀ **لزم‌بازنگری**

واقعیت آن است که مردم به مسعود پزشکیان رأی دادند تا کشور از رکود سیاسی و اقتصادی فاصله بگیرد و دولتی سرکار آید که به توسعه اجتماعی و دیپلماسی اهمیت دهد، نه صرفاً به رفاهات جمه‌ور منتقل شده‌است. با این حال، که هزینه آن بر منافع ملی تحمیل شود. رأی مردم به پزشکیان، رأی به پرهیز از جنگ، تقویت دیپلماسی، ارتقای جایگاه ایران در منطقه و کاهش تحریم‌ها بود. با این حال، چه بر اثر برخی کوتاهی‌ها و چه بدلیل تحولات پیش‌بینی‌نشده، اوضاع سیاسی کشور برای مدتی نامطلوب شد و کشور وارد دوره‌ای از حزن و نگرانی شد. شرایط بین‌المللی ایران نیز نتنها بهبود نیافت، بلکه گاهی فشارها افزایش یافته و حتی خطر جنگ محتمل شد.

◀ **در نهایت**

اکنون کشور در وضعیت حساسی قرار دارد و هر لحظه ممکن است تحولات بین‌المللی به گونه‌ای پیش برود که دیپلماسی به نتیجه نرسد و فضای پرتنش‌تر شود و حتی تا آن‌سنة برخورد نظامی پیش برویم. در این شرایط، رئیس‌جمهور باید خال‌ها را زمین‌کند، فضایی ایجاد کند که جنگ از کشور دور شود و موافقت ارکان قدرت را برای اصلاحات عمیق در فضای سیاسی جلب نماید. واقعیت آن است که هنوز وقاف به طاق نخورده و طاق بر سر دولت خراب نشده، اما اگر تغییراتی ایجاد نشود، دولت پزشکیان که امید به ایجاد تحول در آن بود، ممکن است از مسیر مدنظر مردم منحرف شود. دولتی که قصد داشت با ایجاد یگانگی در بین نیروهای سیاسی و استفاده از نیروهای انتدالی شرایط کشور را بهبود دهد، اکنون با چالش‌های عمیق‌تری در اداره کشور روبه‌رو شده‌است و عبور از این چالش‌ها تنها با وقاف یا ملامت و تلاش برای کاهش شکاف مردم و دولت امکان‌پذیر است.

ذره‌بین

سخنگوی شورای نگهبان:

لایحه بودجه ۱۴۰۵

به شکل رسمی دریافت شد

سخنگوی شورای نگهبان، با اشاره به دریافت رسمی لایحه بودجه ۱۴۰۵ از سوی مجلس گفت: ما مصوبه مجلس در مورد لایحه بودجه ۱۴۰۵ کل کشور را به صورت رسمی دریافت کردیم. این مصوبه شامل جدول الزامات منابع و مصارف بودجه و جدول بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور است. هادی طغان نظیف، با بیان اینکه با دریافت رسمی این مصوبه از طرف مجلس، شورای نگهبان کار خود را برای بررسی این لایحه آغاز کرده‌است اظهار کرد: البته کارشناسان ما در پژوهشکده شورای نگهبان همزمان با تصویب لایحه بودجه در مجلس پایه‌ی مجلس بررسی‌های خود را آغاز کردند و جلسات مجمع مشورتی فقهی و حقوقی شورای نگهبان در این باره برگزار شده‌است.

پنجشنبه
۰۷ • ۱۲ • ۱۴۰۴

سال هشتم
شماره ۲۳۳۳

۸۸ رمضان ۱۴۴۷ / ۲۶ فوریه ۲۰۲۶

«آرمان ملی» آخرین تحولات پیرامون مذاکرات ایران آمریکا را بررسی می‌کند

رستاخیز دیپلماسی در ژنو



موضوع صحنه می‌گذارد و در این معنا که اساساً قضدی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای ندارد با آمریکا همکاری است. اما در اینکه طرف آمریکایی این اعلام موضع ایران را می‌پذیرد یا خیر همچنان ابهام وجود دارد. از طرفی بحث میزان غنی‌سازی محل بحث است. آمریکایی‌ها نیز به میز مذاکره می‌آوریم، جایی‌که برای دستیابی به حل و فصل مسالمت‌آمیز هرگونه اختلاف، تلاش خواهیم کرد». پیش از این مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، نیز تأکید کرده که ایران آماده‌است «هرچه سریع‌تر» به توافق برسد و با حسن‌نیت وارد مذاکرات می‌شود؛ اما همزمان هشدار داده در صورت هرگونه حمله، پاسخ بر اساس برنامه‌ریزی دفاعی داده خواهد شد. حال به نظر می‌رسد رستاخیز دیپلماسی در ژنو فرارسیده و جهان منتظر خبر توافق ایران و آمریکا است. توافقی ماندند آنچه عراقچی گفت «بهتر و کامل‌تر از برجام».

موضوع صحنه می‌گذارد و در این معنا که اساساً قضدی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای ندارد با آمریکا همکاری است. اما در اینکه طرف آمریکایی این اعلام موضع ایران را می‌پذیرد یا خیر همچنان ابهام وجود دارد. از طرفی بحث میزان غنی‌سازی محل بحث است. آمریکایی‌ها نیز به میز مذاکره می‌آوریم، جایی‌که برای دستیابی به حل و فصل مسالمت‌آمیز هرگونه اختلاف، تلاش خواهیم کرد». پیش از این مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، نیز تأکید کرده که ایران آماده‌است «هرچه سریع‌تر» به توافق برسد و با حسن‌نیت وارد مذاکرات می‌شود؛ اما همزمان هشدار داده در صورت هرگونه حمله، پاسخ بر اساس برنامه‌ریزی دفاعی داده خواهد شد. حال به نظر می‌رسد رستاخیز دیپلماسی در ژنو فرارسیده و جهان منتظر خبر توافق ایران و آمریکا است. توافقی ماندند آنچه عراقچی گفت «بهتر و کامل‌تر از برجام».

◀ **توافق یا جنگ؟**

تحلیل‌ها و اظهارنظرات بسیاری پیرامون مواجهه ایران و آمریکا طی چند وقت اخیر مطرح شده هر کسی از ظن خود نکاتی را پیرامون این مسأله مطرح کرده‌است؛ اما مذاکرات پنجشنبه در ژنو پاسخ همه ابهامات و پرسش‌ها را خواهد داد. اینکه بالاخره طرفین پس از ۳۰ دور مذاکره به توافق می‌رسند یا بازهم به روال ادوار گذشته ای مذاکرات نیز با شکست مواجه شده و طرفین آماده تقابل نظامی خواهند شد؟ اینکه دیپلماسی می‌تواند طرفین را در آستانه بالاترین تنش نظامی به توافق و سازش بکشاند یا اینکه آخرین پنجره مذاکره و گفت‌وگو نیز بی‌نتیجه بسته خواهد شد و منطقه خاورمیانه باردیگر خون‌تنگ جنگ را به چشم خواهد دید. واقعیت این است که در مقام نظر و تحلیل بسیاری موافق مذاکره و توافق ایران و آمریکا هستند و برای آن تلاش‌هایی هم انجام شده‌است. حتی نگاه به صحبت‌های ترامپ که بسیاری او را جنگ طلب می‌خوانند نیز نشان می‌دهد که او نیز مذاکره و رسیدن به توافق را در او اویبت می‌داند و از توافق منصفانه و خوب با ایران سخن می‌گوید.

اما آنچه در این میان حائز اهمیت است اینکه طرفین به صورت عملی تا چه میزان قائل به توافق هستند و اساساً نگاهشان به یک توافق خوب چیست؟ آمریکایی‌ها شروط خاص خود را دارند و مهم‌تر از همه اینکه ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند. ایران نیز بر این

«آرمان ملی» تأثیر سوء برخی جریان‌ها بر عملکرد دولت را تحلیل می‌کند

خسارت‌های سیاسی کاری

ناصر ایمانی: سیاسی‌کاری کیفیت سیاست‌گذاری را کاهش می‌دهد

و از سیاسی‌کاری فاصله بگیریم. در ادامه بیشتر می‌خوانید.

◀ **آثار منفی سیاسی‌کاری**

ناصر ایمانی، تحلیلگر مسائل سیاسی در مورد اینکه چرا باید فضای سیاست داخلی از سیاسی‌کاری و آنچه سهم خواهی نام دارد فاصله بگیرد، به خبرنگار «آرمان ملی» می‌گوید: (ابتدا باید به این مورد اشاره کنم که در چار مشکل کرده‌اند و به همین دلیل از دولت‌ها در راستای فعالیت‌های حزبی و جناحی از جمله پدیده‌هایی است که می‌تواند آثار منفی گسترده‌ای بر ساختار حکمرانی، کارآمدی نهاد‌های عمومی و اعتماد اجتماعی بر جای بگذارد. زمانی‌که منافع حزبی و رقابت‌های جناحی بر مصالح عمومی غلبه می‌کند، تصمیم‌گیری‌های کلان از مسیر کارشناسی و مبتنی بر شواهد فاصله گرفته و به سمت ملاحظات کوتاه‌مدت سیاسی سوق پیدا می‌کند. این امر نه‌تنها کیفیت سیاست‌گذاری را کاهش می‌دهد، بلکه موجب اتلاف منابع و کندی اجرای برنامه‌های توسعه‌ای نیز می‌شود. یکی از مهم‌ترین پیامدهای سهم‌خواهی سیاسی، تضعیف شایسته‌سالاری در مدیریت و مسئولان بر پایه وابستگی‌های حزبی انجام‌شود، احتمال نادیده‌گرفتن تخصص، تجربه و کارآمدی افزایش می‌یابد. در چنین شرایطی، نهاد‌های اجرایی ممکن است با کاهش بهره‌وری، افزایش خطاهای مدیریتی و ناپایداری تصمیمات مواجه شوند. این ناپایداری در بلندمدت می‌تواند سرمایه انسانی دستگاه‌های دولتی را فرسوده کرده و

آرمان ملی

armanmeli.ir

سیاست

۳

گزارش

روایت فعالان سیاسی از انتخابات پیش‌رو و رد صلاحیت‌ها

کمالی: مرحله به مرحله دایره انتخاب را برای مردم تنگ‌تر کرده‌ایم

اسماعیل گرامی مقدم: رد صلاحیت‌ها با اصل عدالت مغایرت دارد

بالاخره در چند روز گذشته، تکلیف کاندیداهای انتخابات شورای شهر توسط هیأت اجرایی نظارت مشخص شد؛ اما رد صلاحیت چهره‌های مخالف علیرضا زاکانی و همچنین اصلاح‌طلبان و اصولگرایان معتدل انتقاداتی را متوجه وزارت کشور و هیات بررسی صلاحیت‌ها کرد و این رد صلاحیت‌ها با واکنش‌های تندی از سوی چهره‌های سیاسی از اصلاح‌طلبان گرفته تا منتقدان و حتی خود اصولگرایان مواجه شد و هر کسی به این مسأله از درچه‌ای پرداخت. این درحالی است که بسیاری به مسأله کاهش چشمگیر مشارکت در انتخابات پیش‌رو از هم‌اکنون اشاره می‌کنند.

◀ **یک جریان خاص!**

سخنگوی حزب اعتماد ملی درباره علت رد صلاحیتش در انتخابات شورای شهر بیان کرد: من هنوز مراجعه نکرده‌ام، اما فکر می‌کنم همان مسائل مسألت‌شده، خبرآنلاین نوشت؛ اسماعیل گرامی مقدم در خصوص احتمال اعتراض به رد صلاحیتش گفت: فکر نمی‌کنم که اعتراض کنم. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به رد صلاحیت‌های گسترده و حتی حذف منتقدان علیرضا زاکانی و شائبه مهندسی شدن انتخابات گفت: به نظر می‌رسد جریان خاص روند نظارت‌ها را مهندسی کرده تا بتواند رقبای خود را در تهران، چه در شورا و چه در شهرداری، از عرصه رقابت خارج کند و عملاً رقابتی درون‌گروهی شکل بگیرد. به همین دلیل، چهره‌هایی که احتمال رأی‌آوری بالایی داشتند از جریان‌های مختلف رد صلاحیت شده‌اند. این موضوع به‌هرحال با اصل عدالت مغایرت دارد.

وی ادامه داد: همچنین با توجه به شرایط حاکم بر کشور، از جمله تهدیدهای نظامی، انتظاری می‌رفت فضای سیاسی و اجتماعی بازتر شود؛ اما ظاهراً اجرایی که حتی پس از دوازده روز جنگ هم اجازه نداد حاکمیت روی خوش نشان دهد، همچنان در مسیر بازکردن فضای سیاسی و اجتماعی حرکت نمی‌کند و هیچ تغییر و تحولی در جهت رضایتمندی مردم برداشته نمی‌شود. همه انتظارا داشتند اتفاقی رخ دهد، اما متأسفانه نه اتفاقی نیفتاد، بلکه به نظر می‌رسد فضا بسته‌تر هم شده و امکان بروز ظهور دیدگاه‌ها و اندیشه‌های متفاوت در رقابت‌های سیاسی فراهم نیست. به اعتقاد من، این رد صلاحیت‌ها مجدداً ناامیدی را در فضای سیاسی کشور تقویت کرده‌است. گرامی مقدم با اشاره به احتمال کاهش میزان مشارکت در انتخابات بیان کرد: از هم‌اکنون مشخص است که نرخ مشارکت به شدت پایین خواهد بود. فضای حاکم بر کشور، به‌ویژه پس از اتفاقات اخیر که حال و هوایی آکنند از سوگو و اندوه ایجاد کرد، خود به خود به کاهش مشارکت دامن زده‌است. این رد صلاحیت‌ها نیز در همان راستا، موجب افزایش ناامیدی مردمی شده که تصویری کردند نامزد‌ها برای ایجاد تغییر در امور آنان وارد عرصه شده‌اند. با معانفت از حضور جریان‌های تحول‌خواه و اصلاح‌طلب، به نظر می‌رسد تلاش می‌شود از طریق انتخابی مهندسی شده، جریان حاکم بر شوراها همچنان کرسی‌های خود را حفظ کند.

◀ **یک مشکل قدیمی**

رئیس‌خانه احزاب ایران با اشاره به رد صلاحیت‌های انتخابات شورای شهر بیان کرد: به نظر من، مسأله انتخابات در کشور ماکلاطی چهار دهه گذشته با مشکل مواجه بوده و از یک انتخاباتی منطقی و درست برخوردار نبوده‌ایم. شاید سازوکارهایی که در این سال‌ها در پیش گرفته شده، موجب شده‌است تا رغبت مردم برای شرکت در انتخابات سال به سال و هر مرحله نسبت به مرحله قبل بیشتر کاهش پیدا کند. حسین کمالی با بیان اینکه برای انتخاب ریاست جمهوری، موضوعی به اسم نظارت استصوابی شورای نگهبان وجود دارد، گفت: کاندیدها ابتدا توسط شورای نگهبان انتخاب می‌شوند و سپس به مردم گفته می‌شود که یک نفر امی بتوانند انتخاب کنند. به این ترتیب، انتخابات مستقیم نیست و پله‌ای است؛ ابتدا باید کسانی را شورای نگهبان می‌پسندد، شناخت و بعد گران کاندید شدن، مردم حق دارند آن شخص را انتخاب کنند. دبیرکل حزب اسلامی کار افزود: حتی اگر هم انتخاب کردند، بعد از انتخاب بازهم می‌توان به آنها ایراد گرفت، حتی خود منتخبان را مورد بازخواست قرار داد به خاطر نوع گفت‌وگویی که در زمان انتخابات داشته‌اند. این چهره سیاسی اصلاح‌طلب بیان کرد: در رابطه با مجلس هم باز همین وضعیت وجود دارد. چند هزار نفر ثبت‌نام می‌کنند، تعداد تأیید و تعدادی رد می‌شوند و حق انتخاب را از مردم سلب کرده و آن‌ها را شورای نگهبان می‌دهند. یعنی شورای نگهبان کاندیدها را می‌پذیرد، حتی کار را آنجا پیش برده‌اند که اگر کسانی حتی به عنوان نماینده مجلس انتخاب شدند، در طی دوره نمایندگی هم اگر رفتاری داشتند

یافت‌وگویی داشتند که مورد پذیرش و پسند گروه ممیز یا گروه تشخیص‌دهنده ابتدایی نبوده، بازهم می‌توان آنها را رد صلاحیت کرد و از نمایندگی ساقط کرد. وی افزود: اکثر کاندیداهای شوراها در شهرها و روستاها رقبای نامیدگان مجلس هستند، یعنی نمایندگان مجلس بخشی از این‌ها را به عنوان رقبای خود در دوره انتخابات بعدی مجلس می‌بینند. بنابراین در این مرحله که الان قرار است انتخابات برگزار شود، خود مجلس که نظارت می‌کند، در حقیقت دارد رقبای خودش را از رقبای، تأیید و تکذیب می‌کند و در حقیقت تعارض منافع و تعارض سیاست به طور کامل قابل مشاهده است و اینجا هم وجود دارد. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب تصریح کرد: من فکر می‌کنم که سازوکار فعلی عجیب و غریب است و انتخابات را از معنا و مفهوم واقعی خود خارج کرده‌است. ما مرحله به مرحله دایره انتخاب را برای مردم تنگ‌تر کرده‌ایم. از لحاظ مذهبی و اعتقادی، از لحاظ سیاسی شرایطی گذاشته‌ایم، یا حتی در مواردی مدرک تحصیلی را ملاک قرار داده‌ایم.

کمالی تصریح کرد: دولت البته سعی می‌کند به نوعی مشارکت را افزایش دهد و رقابت ایجاد کند. مردم نسبت به زندگی خودشان، معیشت، اقتصاد خانواده، اقتصاد جامعه، شغل، درآمد و آزادی‌های اجتماعی اعتراض دارند و طبیعتاً رغبت کمی برای شرکت در انتخابات دارند.

◀ **کشور متعلق به همه است**

همانطوری که اشاره کردیم شفافیت

تکلیف کاندیداهای انتخابات شورای شهر توسط هیأت اجرایی نظارت مشخص شد؛ اما رد صلاحیت چهره‌های مخالف علیرضا زاکانی و همچنین اصلاح‌طلبان و اصولگرایان معتدل انتقاداتی را متوجه وزارت کشور و هیات بررسی صلاحیت‌ها کرد و این رد صلاحیت‌ها با واکنش‌های تندی از سوی چهره‌های سیاسی از اصلاح‌طلبان گرفته تا منتقدان و حتی خود اصولگرایان مواجه شد و هر کسی به این مسأله از درچه‌ای پرداخت. این درحالی است که بسیاری به مسأله کاهش چشمگیر مشارکت در انتخابات پیش‌رو از هم‌اکنون اشاره می‌کنند.

موضوع صحنه می‌گذارد و در این معنا که اساساً قضدی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای ندارد با آمریکا همکاری است. اما در اینکه طرف آمریکایی این اعلام موضع ایران را می‌پذیرد یا خیر همچنان ابهام وجود دارد. از طرفی بحث میزان غنی‌سازی محل بحث است. آمریکایی‌ها نیز به میز مذاکره می‌آوریم، جایی‌که برای دستیابی به حل و فصل مسالمت‌آمیز هرگونه اختلاف، تلاش خواهیم کرد». پیش از این مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، نیز تأکید کرده که ایران آماده‌است «هرچه سریع‌تر» به توافق برسد و با حسن‌نیت وارد مذاکرات می‌شود؛ اما همزمان هشدار داده در صورت هرگونه حمله، پاسخ بر اساس برنامه‌ریزی دفاعی داده خواهد شد. حال به نظر می‌رسد رستاخیز دیپلماسی در ژنو فرارسیده و جهان منتظر خبر توافق ایران و آمریکا است. توافقی ماندند آنچه عراقچی گفت «بهتر و کامل‌تر از برجام».

موضوع صحنه می‌گذارد و در این معنا که اساساً قضدی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای ندارد با آمریکا همکاری است. اما در اینکه طرف آمریکایی این اعلام موضع ایران را می‌پذیرد یا خیر همچنان ابهام وجود دارد. از طرفی بحث میزان غنی‌سازی محل بحث است. آمریکایی‌ها نیز به میز مذاکره می‌آوریم، جایی‌که برای دستیابی به حل و فصل مسالمت‌آمیز هرگونه اختلاف، تلاش خواهیم کرد». پیش از این مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، نیز تأکید کرده که ایران آماده‌است «هرچه سریع‌تر» به توافق برسد و با حسن‌نیت وارد مذاکرات می‌شود؛ اما همزمان هشدار داده در صورت هرگونه حمله، پاسخ بر اساس برنامه‌ریزی دفاعی داده خواهد شد. حال به نظر می‌رسد رستاخیز دیپلماسی در ژنو فرارسیده و جهان منتظر خبر توافق ایران و آمریکا است. توافقی ماندند آنچه عراقچی گفت «بهتر و کامل‌تر از برجام».

تحلیل‌ها و اظهارنظرات بسیاری پیرامون مواجهه ایران و آمریکا طی چند وقت اخیر مطرح شده هر کسی از ظن خود نکاتی را پیرامون این مسأله مطرح کرده‌است؛ اما مذاکرات پنجشنبه در ژنو پاسخ همه ابهامات و پرسش‌ها را خواهد داد. اینکه بالاخره طرفین پس از ۳۰ دور مذاکره به توافق می‌رسند یا بازهم به روال ادوار گذشته ای مذاکرات نیز با شکست مواجه شده و طرفین آماده تقابل نظامی خواهند شد؟ اینکه دیپلماسی می‌تواند طرفین را در آستانه بالاترین تنش نظامی به توافق و سازش بکشاند یا اینکه آخرین پنجره مذاکره و گفت‌وگو نیز بی‌نتیجه بسته خواهد شد و منطقه خاورمیانه باردیگر خون‌تنگ جنگ را به چشم خواهد دید. واقعیت این است که در مقام نظر و تحلیل بسیاری موافق مذاکره و توافق ایران و آمریکا هستند و برای آن تلاش‌هایی هم انجام شده‌است. حتی نگاه به صحبت‌های ترامپ که بسیاری او را جنگ طلب می‌خوانند نیز نشان می‌دهد که او نیز مذاکره و رسیدن به توافق را در او اویبت می‌داند و از توافق منصفانه و خوب با ایران سخن می‌گوید.

اما آنچه در این میان حائز اهمیت است اینکه طرفین به صورت عملی تا چه میزان قائل به توافق هستند و اساساً نگاهشان به یک توافق خوب چیست؟ آمریکایی‌ها شروط خاص خود را دارند و مهم‌تر از همه اینکه ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند. ایران نیز بر این